»Jag blev djupt imponerad av de lätta amerikanska flugspönas kastegenskaper och kvalitet, framför allt de av märket Leonard, och i synnerhet deras 9 fots spö. Jag har inga som helst tvivel om att det har spelat en viktig roll i mitt fiske med våtfluga och nymf.«

G E M Skues, *Nymph Fishing for Chalk Stream Trout*, 1939.

Två Leonardspön
– G E M Skues »WBR« och Ernest Schwieberts »Skues Nymph Special«

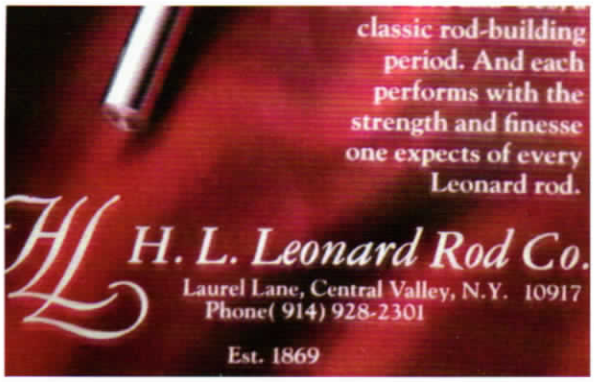

BAMBUSPÅNOR

av: Lars-Åke Olsson

G E M Skues

Skues bekantskap med flugspön från H L Leonard Rod Co började med att en av hans vänner W D Coggeshall, en amerikan som bodde i London och som också var medlem av Flyfishers Club, bjöd honom att komma hem och titta på hans två Leonardspön. Det ena, av modell Tournament, fascinerade Skues. Det var 10 fot långt i tre delar och vägde 185 gram – ovanligt lätt för den tiden då de flesta spön vägde en ounce (28,35 gram) per fot. Efter att ha fiskat tillsammans en dag då Skues, trots sin svaga handled, kastade 21 meter med det i kraftig vind skaffade han sig ett spö av samma modell. Han ansåg att det var idealiskt för fiske i kalkströmmarna i södra England.

Ett år senare, år 1904, besökte Thomas B Mills och hans son Eddie från firman William Mills & Son i USA, London för att marknadsföra de Leonardspön som de sålde och också delta i tävlingar i längd och precision vid en mässa i staden. Skues presenterades för dem och ordnade så att unge Eddie fick fiska en dag i Itchen. Under hela dagen följde Skues honom och såg till att han fiskade med de rätta nymferna och torrflugorna. Eddie hade två Leonardspön med sig. Det ena, Leonard Tournament 51L, 9 fot, tredelat, imponerade genom sin vikt, 142 gram, längd och framför allt aktion på Skues »a rod of a fascinating action« och fick honom att inse att det borde vara det perfekta spöet för hans fiske i Itchen och även i andra vatten.

Ett år senare ville en tacksam klient, vars mål Skues som advokat vunnit, ge honom någonting extra utöver hans arvode. Det blev en kopia av den niofotare som Eddie hade fiskat med. Skues skrev flera artiklar om de lätta, amerikanska flugspöna och uppmanade

FOTO: JENNIFER OLSSON

de engelska spöbyggarna att bygga bättre, kortare och lättare spön och framför allt överge de tunga, klumpiga spöholkarna.

Under nästan femtio år fiskade Skues med spöet som en av hans vänner döpte till The World´s Best Rod (WBR) ett av flugfiskevärldens mest omtalade flugspön som från första stund blev hans favoritspö och hjälpte honom att presentera en nymf och en torrfluga, mjukt och träffsäkert ovanför en vakande öring i den långsamt rinnande, kristallklara Itchen.

Vid ett besök på Flyfishers Club i London för ett antal år sedan, upplevde jag en oförglömlig och mycket spännande stund när jag höll Skues Leonardspö i handen. Det var förvånansvärt lätt och smidigt för sin längd och hade en aktion som gick långt ned mot handtaget.

Ernest G Schwiebert

Ernest Schwiebert, den välkände amerikanske flugfiskaren, författaren, illustratören, flugbindaren och amatörentomologen förvånade många genom att under sitt andra collegeår, endast 24 år gammal, ge ut sin bok *Matching the Hatch* och samtidigt mynta uttrycket som innebär att man fiskar med flugor som representerar eller imiterar de insekter som fisken för tillfället äter. Sedan dess har ytterligare fjorton böcker publicerats, bland andra praktverk som *Nymphs, Trout I, Trout II, Nymphs I* och *Nymphs II*. Det är förvånande att se dessa böcker tillsammans med den mängd artiklar som han skrev för olika tidskrifter när man vet att hans egentliga yrke var arkitektens och att han dessutom textade alla sina manuskript med versaler (stora bokstäver). Han var mycket kunnig i flugfiskets historia, var en elegant flugbindare och samlade och fiska-

de med split-cane spön, vilket man kan läsa om i flera av hans böcker och artiklar. Schwiebert reste över stora delar av den flugfiskande världen, bland annat till Norge och Island där han fiskade lax och till södra Englands kalkströmmar där han fiskade öring.

En eftermiddag satt han tillsammans med Dermot Wilson i dennes fiskestuga vid Itchen och pratade om nymffiske och flugspön och Skues val av ännu ett Leonardspö i stället för ett engelskt. År 1964 hade Leonards fabrik brunnit ned och nästan allt hade förstörts i branden, som verkade betyda slutet på Leonards långa historia som tillverkare av fina flugspön. Hap Mills, i familjen William Mills & Son som marknadsförde och sålde de spön som Leonard byggde, och också ägde H L Leonard Rod Co, ville annorlunda och våren 1965 var den nya fabriken klar att återigen tillverka flugspön av världsberömd kvalitet och utseende.

I dag benämner man Leonards flugspön byggda före branden – *pre fire* och de som byggdes efter branden – *post fire*.

Efter några år med en liten produktion spön kom en dag Ted Simroe på besök och som så ofta händer blev han kvar inom organisationen. Martin Keane beskriver honom i sin eftersökta bok, *Classic Rods and Rod Makers* som »en av de finaste naturliga talangerna i vår tid när det gäller att bygga spön av bambu«. Simroe hade en lovande militär karriär framför sig, han undervisade vid Militärhögskolan i West Point, men doften av bambu och chansen att få bygga spön hos Leonard blev för svår att motstå och han blev partner med Hap Mills. Han blev också firmans chefsdesigner, ansvarig för att fortsätta att bygga Leonards traditionella taperingar och anpassa dem till den moderne, kräsne flugfiskarens önskemål.

Innan Schwiebert reste till England 1974 för att fiska i Test, Itchen och Avon besökte han Leonards fabrik. I sin bok *Trout* berättar han om besöket:

Fortsättning nästa uppslag

George Edward MacKenzie Skues, bilden till höger. Nedan: Itchen, kalkströmmen där Skues fiskade under merparten av sitt långa flugfiskarliv.

FOTO: JENNIFER OLSSON

Jan Nyströms Leonard 51DF (Skues WBR).

Bambuspånor

Fortsättning från föregående sida

»När Ted Simroe och Hap Mills fick höra om min kommande resa till Wiltshire och Hampshire i England, bland andra den klassiska Itchen där Skues fiskade, ville de bygga en modern version av hans WBR-spö som jag kunde ta med mig. De frågade vad som krävdes av spöet och jag sa att det måste kunna hantera 6x och 7x tafsar med flugor i storlek 20–22. Det måste också vara tillräckligt långt för att hålla linan i bakkastet ovanför buskar och högt gräs, som växte efter stränderna. Vidare så behövde jag kasta så kort lina som sex till tio meter men på vissa ställen behövdes kast ända upp till 27 meter. Ted Simroe suckade över den komplicerade beskrivningen.«

Schwiebert skriver i sin bok *Nymphs* att Ted Simroe och Hap Mills arbetade med The Chalkstream Special under vintern, fräste bambustrimlorna på Leonards gamla såg, hyvlade den vackra ockrafärgade bambun och byggde ett unikt spö även för att komma från Leonard med dess höga kvalitet. Det blev 8´6" långt, tredelat för lina nr 5, med en tapering smäcker nog för att kunna fiska med de tunnaste tafsar utan att knäcka dem i mothugget.

Det kunde kasta en kort lina med precision och hade också tillräcklig kraft för att kasta en lång lina med samma precision. Längden gjorde att när Schwiebert stod på knä på stranden för att hålla låg profil, så kunde han ändå hålla linan ovanför gräs och buskar.

Schwieberts teckning i *Trout* av H L Leonard 51L Skues Nymph Special 1974 visar det cigarrformade handtaget med Reynolds klassiska skruvrullfäste i aluminium och butternut trä, tradition hos Leonard i 75 år.

Ernest Schwiebert berättar hur han och Dermot Wilson fiskade på dennes sträckor i Test och i Itchen och Skues Nymph Special fick sitt värdiga dop i Test då Schwiebert tog flera öringar på sina delikata nymfer på tunna tafsar – bland andra en på nästan 1,5 kilo. Det speciella Leonardspöet, med sin kombination av finess och kraft, imponerade både på Schwiebert och Wilson. Den senare tyckte att det var ett fantastiskt spö vars aktion och längd gjorde det idealiskt för fiske i kalkströmmarna och kanske borde Leonard bygga flera spön för fiske i amerikanska spring creeks och utnyttja den amerikansk/engelska traditionen genom att sätta Skues namn på det.

I boken *Nymphs I* kan man läsa om när Schwiebert tillbringade en eftermiddag med Frank Sawyer som guide i Avon och där med »det ovanligt utsökta Skues Nymph Special, byggt av absolut fulländad, smörgul bambu« – tog två nymfande öringar på sin Pale Watery nymph. Sawyer var nöjd med Schwieberts fiske och

Skues Nymph Special fick sitt värdiga dop i Test 1974, då Schwiebert tog flera öringar på sina delikata nymfer.

River Avon i Wiltshire.

också med hans elegant bundna nymf som var något mer komplicerad att binda än hans egen Grey Goose.

Två Leonardspön

SKUES OCH HANS FLUGSPÖ har alltid intresserat mig. Intresset tog fart efter besöken på Flyfishers Club of London och ännu mera efter att ha fått förmånen att kasta och fiska med två stycken spön av samma modell som Skues hade, tack vare Jan Nyström i Stockholm vars imponerande samling split-cane spön innehåller flera från Leonard.

Så kom »Leonard 51L – Skues Nymph Special, en modern version av WBR«. Nu fanns det två spön. Vem skulle kunna bygga dem? Måtten på Skues spö fanns ju noggrant angivna i Overfields bok – *Skues – the Way of a Man with a Trout* – men det andra? Leonard gick i konkurs i mitten av 1980-talet och Ted Simroe, var finns han? Lever han, och om han lever, bygger han fortfarande spön?

Ted Simroe

JAG FANN TED SIMROE, inte långt från Central Valley, där Leonards fabrik en gång fanns. Ted Simroe – som efter 1965 blev den nya Leonard Master Rod Maker and Rod Designer och den som designade och byggde det moderna Skuesspöet för Schwiebert för nästan fyrtio år sedan. Vårt telefonsamtal blev långt och intressant och fullt av fakta om Leonard och dess spön som jag tidigare inte känt till. Jag blev mer och mer entusiastisk och kände mig som om jag hittat en skattkista, öppnat locket och börjat undersöka det okända och underbara innehållet där den ena överraskningen efter den andra plockades fram – suset av historiens vingslag var mycket märkbart.

Ted Simroe byggde fortfarande spön. Skues spö eller Schwieberts spö – det var frågan? Vilket skulle jag ha mest nytta av? Vilket skulle vara roligast att äga? Om jag beställde det ena skulle jag då ångra mig och önska att jag hade beställt det andra?

Så kom det mest överraskande ögonblicket under vårt samtal. Ted Simroe erbjöd sig att bygga bägge spöna och skicka dem till mig i Montana så att jag, inte bara kunde kasta med dem, utan också fiska med dem. Därefter kunde jag bestämma mig för ett av dem. Jag trodde knappt mina öron, vilket fantastiskt erbjudande!

Efter vårt första samtal skickade jag honom Overfields mått på Skues spö och också kopior av Schwieberts sidor från böckerna *Trout* och *Nymphs* där han berättade om Skues Nymph Special. Under resten av april och sommaren hände inte mycket och jag skrev till Simroe i augusti och september utan att få svar. En gnagande känsla av osäkerhet hade nu infunnit sig efter det omtumlande glädjetillstånd jag befunnit mig i, i april – kommer han att bygga några spön? Jag mejlade honom igen i början av oktober och lämnade flera meddelanden på hans telefonsvarare, utan resultat.

Efter fem månaders tystnad började jag misströsta. Då – på morgonen den 22 oktober, bröt plötsligt solen igenom det mörka molntäcket – en hel sida från Ted Simroe visade sig på datorskärmen med ämnet: 51L Skues Nymph Special Rod. Jag kastade mig över hans brev med en obeskrivlig lättnad!

»Dear Lars,
Sorry for the delay in answering your emails. The 51L is in the final stages and I hope it will be what you are expecting. I assumed that you wanted it to look like Schwiebert´s rod and that is what I have done.
Regards,
Ted«

Simroe berättade att när det gällde dimensionen på toppen av spöet så var inte Schwiebert korrekt när han angav måttet .062 inches som var tunnare än verklig-

Fortsättning nästa sida

Artikelförfattarens Leonard 51L Skues Nymph Special.

Bambuspånor

Fortsättning från föregående sida

hetens topp. Även efter det att den krympt i härdningsugnen och rengjorts så hade den ändå bara kommit ned till .072–.074 inches. Ett 8´6" fots spö för lina 5 behöver en något tjockare topp och det är vad jag har byggt. Jag är säker på att den kommer att bli perfekt för spöet.

– När kan du skicka spöet?

– Kanske nästa vecka, det behöver ett lager lack till (som sedan måste torka/härda).

Det tog en vecka och en vecka till. Skulle jag hinna fiska med spöet innan vintern kom i Montana?

Den 2 december skrev jag; Bäste Ted, när tror du att jag kan få spöet?

Torsdag den 4 december: Bäste Lars-Åke, Leonard 51L Skues Nymph Special är på väg till dig och beräknas anlända på måndag.

Hela måndagseftermiddagen väntade jag på att få se den stora svarta postbilen med de gula UPS-bokstäverna komma och parkera på gatan utanför huset, men ingenting hände. Tisdag samma sak, en lång väntan och när mörkret föll strax före fem förstod jag att spöet inte skulle komma den dagen heller. Klockan sex hade dagens spänning och förväntan lagt sig och med en stor skiva nybakad kycklingpizza med spenat och tomat och ett generöst lager av parmesanost ovanpå tillsammans med ett glas pinot noir, slappnade jag av och såg fram emot nästa dags eventuella spöleverans. Men – fem minuter över halv sju stannade en stor, svart bil utanför vårt hus. UPS-bokstäverna lyste nu gulare än någonsin och när det ringde på dörren anlände Leonard 51L Skues Nymph Special från östkustens New York till Klippiga bergens Montana i väst, en kopia av Schwieberts spö, det andra i sitt slag, byggt 36 år efteråt av samme spöbyggare. Spöet kändes mycket lätt i handen. Färgen på bambun var den naturliga med Leonardholkar i nickelsilver, Reynolds skruvrullfäste med butternut trä och Leonards eleganta ändbutt i nickelsilver utan firmanamn. Spölindningarna var de traditionellt röda, Gudebrods Leonard Red nr 328 på Leonards svarta Perfection spöringar. Handtaget var cigarrformat och 16 cm långt. Inpassningen av step-down holkarna var perfekt.

Det var omöjligt att vänta en hel natt innan jag kunde prova spöet. Trogen traditionen från Schwiebert första fiske i Test satte jag på en Hardy Princess rulle med en DT-lina i klass 5, gick ut i mörkret bakom huset och gjorde det första korta kastet, sedan ett längre och ett ännu längre. Mellandelen och toppen var smidig och följsam för korta kast. Aktionen gick långt ned i den styva handtagsdelen som gjorde att det gick att kasta en lång lina också. Nästa morgon kastade jag igen med en DT – lina 4, en 5, och en 6. Alla linor fungerade på bästa sätt, Skues Nymph Special är ett verkligt allroundspö för små flugor, tunna tafsar och lätt lina och större flugor, grövre tafsar och tyngre lina. Det för också med sig en ovärderlig atmosfär av H L Leonard Rod Co spöbyggartradition och historia från G E M Skues i England och Ernest Schwiebert i USA.

När det gäller Schwieberts besök på Leonardfabriken, och hans berättelse i boken *Trout* om hur de unga spöbyggarna där ville bygga ett spö efter hans önskemål och beskrivningar av de svåra fiskeförhållandena i Itchen och Test, så berättade Ted Simroe:

»Ernie kom till vår verkstad en dag när jag arbetade på ett nytt tredelat 8´6" spö som skulle få beteckningen 51L. Det äldre Leonard 8´6", modell 50½ var inte ett bra spö, egentligen bara en förlängning av modell 50. Det nya spöet var limmat, holkarna var monterade, men inga spöringar, handtag och rullfäste. Ernie bad att få se spöet, svängde det fram och tillbaka för att känna på, och se, aktionen – och trodde att det skulle passa för en lina i klass 5 och det var också för den linan som jag byggt det. Han frågade om han kunde få spöet klart innan han reste till England för att fiska. Vi diskuterade hur han ville ha spölindningar, handtag, rullfäste och så vidare. Hap Mills var inte närvarande vid tillfället.

Ernies historia från *Trout* är inte sann. Spöet var redan byggt. Han beskrev inte ett speciellt spö för fiske i Itchen och Test med 6x och 7x tafsar, flugor i storlek 20–22, korta kast och mycket långa kast, som vi skulle bygga för honom. Jag byggde inte flera spön av den typen eftersom spön längre än 8 fot inte var populära då, 6 fot – 7,6 fot var de längder som vi framför allt sålde.

Ernie betalade aldrig för spöet!«

Missa inte fortsättningen på »Två Leonardspön« som följer i nästa nummer av FiN – det utkommer i mitten av april.